

Jak dobrze napisać program nauczania?

Katarzyna Sobańska

18.11.2020r.

Plan spotkania

1. **Wstęp czyli ...** odpowiedź na pytanie:
Dlaczego właśnie taki temat dyżuru metodycznego?
2. Ogólne wymagania formalne programów nauczania do kształcenia ogólnego.
3. **Kontynuujemy czyli ...** odpowiedź na pytanie: co stanowi o wartości programu nauczania?
4. Szczegółowe elementy programu nauczania.
5. Dobre rady.

Dlaczego właśnie ten temat dyżuru metodycznego?

Udział w projekcie

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowany ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10
Wysoka jakość systemu oświaty.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

epodreczniki.pl

Tryby dostępności

Regulamin Polityka prywatności Deklaracja dostępności O projekcie

epodreczniki.pl Platforma edukacyjna Ministerstwa Edukacji Narodowej

Aktualności Zaloguj się

Kształcenie na odległość

Programy nauczania i scenariusze zajęć do kształcenia ogólnego

Epodreczniki PO KL

Katalog Zasobów Dodatkowych

Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne

Gra edukacyjna „Godność, wolność i niepodległość”

Wsparcie użytkownika

Filmy instruktażowe i instrukcje

Poradnik dla użytkownika

Najczęściej zadawane pytania wraz z odpowiedziami

Informacje o aktualizacjach

Programy nauczania i scenariusze zajęć

Wychowanie przedszkolne

Program ze scenariuszami do wychowania przedszkolnego 1

Program ze scenariuszami do wychowania przedszkolnego 2

Program ze scenariuszami do wychowania przedszkolnego 3

Szkoła podstawowa

Realizacja planu spotkania

1. **Wstęp czyli ...** odpowiedź na pytanie:
Dlaczego właśnie taki temat dyżuru metodycznego?
2. **Ogólne wymagania formalne programów nauczania do kształcenia ogólnego.**
3. **Kontynuujemy czyli ...** odpowiedź na pytanie: co stanowi o wartości programu nauczania?
4. Szczegółowe elementy programu nauczania.
5. Dobre rady.

Program wychowania przedszkolnego oraz program nauczania powinien być tworzony w oparciu o zapisy:

- Konstytucji RP
- Ustawy Prawo Oświatowe,
- obowiązującej podstawy programowej,
- stosownych, obowiązujących rozporządzeń MEN z uwzględnieniem celów kształcenia i wychowania.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 70. Prawo do nauki

Dz.U.1997.78.483 - Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

1. Każdy ma prawo do nauki. Nauka do 18 roku życia jest obowiązkowa. Sposób wykonywania obowiązku szkolnego określa ustawa.
2. Nauka w szkołach publicznych jest bezpłatna. Ustawa może dopuścić świadczenie niektórych usług edukacyjnych przez publiczne szkoły wyższe za odpłatnością.
3. Rodzice mają wolność wyboru dla swoich dzieci szkół innych niż publiczne. Obywatele i instytucje mają prawo zakładania szkół podstawowych, ponadpodstawowych i wyższych oraz zakładów wychowawczych. Warunki zakładania i działalności szkół niepublicznych oraz udziału władz publicznych w ich finansowaniu, a także zasady nadzoru pedagogicznego nad szkołami i zakładami wychowawczymi, określa ustawa.
4. Władze publiczne zapewniają obywatelom powszechny i równy dostęp do wykształcenia. W tym celu tworzą i wspierają systemy indywidualnej pomocy finansowej i organizacyjnej dla uczniów i studentów. Warunki udzielania pomocy określa ustawa.
5. Zapewnia się autonomię szkół wyższych na zasadach określonych w ustawie.

Ustawa Prawo Oświatowe

Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku (Dz. U. z dnia 11 stycznia 2017 r. Poz.59), artykuł 4 ust. 24; artykuł 4 ust. 26 z odwołaniem do Ustawy o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991 r. Art. 3 pkt 13.b (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169).

Podstawa programowa kształcenia ogólnego

 gov.pl

Serwis Rzeczypospolitej Polskiej

Szukaj usług, inform

**Ministerstwo
Edukacji Narodowej**

[O ministerstwie](#) **[Co robimy](#)**

[🏠](#) > [Ministerstwo Edukacji Narodowej](#) > [Co robimy](#) > [Zwiększanie szans](#) > [Edukacja włączająca](#) > [Podstawa prog](#)

[< Powrót](#)

Podstawa programowa

Uczniowie bez niepełnosprawności oraz uczniowie z niepełnosprawnościami, których rozwój intelektualny jest prawidłowy dla wieku lub kształtuje się na poziomie niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim, realizują tę samą podstawę programową wychowania przedszkolnego oraz podstawę programową kształcenia ogólnego określoną dla szkół danego typu oraz podstawę programową kształcenia w zawodach określoną w rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej.

Podstawy programowe określone zostały w przepisach rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej:

Podstawy programowe określone zostały w przepisach rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej:

- [z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej \(Dz. U. poz. 356, z późn. zm.\)](#), która dotyczy szkół tzw. nowego typu (8-letnia szkoła podstawowa, branżowa szkoła I stopnia, szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, szkoła policealna)
- [z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół \(Dz. U. poz. 977, z późn. zm.\)](#) – dotyczy szkół tzw. starego typu (6-letnia szkoła podstawowa, gimnazjum, zasadnicza szkoła zawodowa, 3-letnie liceum ogólnokształcące, 4-letnie technikum, szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, szkoła policealna)
- [z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia \(Dz. U. poz. 467\)](#), która dotyczy szkół tzw. nowego typu (4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, branżowa szkoła II stopnia)
- [z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach \(Dz. U. poz. 184\)](#)
- [z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach \(Dz. U. poz. 860\)](#)

Dotyczy uczniów bez niepełnosprawności z lub z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Dotyczy uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawności sprzężonymi w szkole ponadgimnazjalnej i szkole ponadpodstawowej, realizują odrębną podstawę programową kształcenia ogólnego określoną w załączniku nr 3 i 5 do [rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej](#).

Odrębne przepisy

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z dnia 31 marca 2017, poz.703).

Rozporządzenie z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z dnia 25 sierpnia 2017 poz. 1591).

Tryb dopuszczania programów nauczania do użytku szkolnego opisuje Art. 22 a Ustawy o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169) wraz ze zmienionymi ust. 6-8 w Ustawie Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2017 roku (Dz. U. z 11 stycznia 2017 r. poz. 60) Art. 15 ust. 30a).

Kilka pojęć kluczowych i definicji

Podstawa programowa a program nauczania

Podstawa programowa

Podstawa programowa to obowiązkowy **zestaw celów kształcenia i treści nauczania**, w tym **umiejętności** opisanych w formie ogólnych i szczegółowych wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności, które powinien posiadać uczeń po zakończeniu określonego etapu edukacyjnego.

Podstawa programowa jest aktem prawnym jednolitym dla wszystkich szkół danego typu w całym kraju, stanowionym przez Ministra Edukacji Narodowej.

USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r.

Prawo oświatowe

Rozdział 1

Artykuł 4 -Definicje

Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 24) podstawie programowej wychowania przedszkolnego lub podstawie programowej kształcenia ogólnego – należy przez to rozumieć obowiązkowe zestawy celów kształcenia i treści nauczania, w tym umiejętności, opisane w formie ogólnych i szczegółowych wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności, które powinien posiadać uczeń po zakończeniu określonego etapu edukacyjnego, oraz zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły, uwzględniane odpowiednio w programach wychowania przedszkolnego, programach nauczania i podczas realizacji zajęć z wychowawcą oraz umożliwiające ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych, a także warunki i sposób realizacji tych podstaw programowych;

Program nauczania

Program nauczania **jest opisem sposobu realizacji celów wychowania i kształcenia oraz treści nauczania** ustalonych w podstawie programowej dla danego etapu edukacyjnego.

Program nauczania może być również tworzony i realizowany dla zajęć edukacyjnych, dla których nie została ustalona podstawa programowa.

Zastanówmy się?

Czy program nauczania **może zawierać wyłącznie** treści podstawy programowej kształcenia ogólnego na danym etapie edukacyjnym **czy musi zawierać treści wykraczające** poza ten dokumenty prawny?

PROGRAM NAUCZANIA
WRAZ ZE SCENARIUSZAMI LEKCJI

do
języka angielskiego w szkole podstawowej

dla

I etapu edukacyjnego

Mój mały świat opowiedziany w języku angielskim

Autor : Katarzyna Sobańska

„W programie nie przewiduje się treści wykraczających poza podstawę programową.

... Wartość tego programu ...wynika z pochylenia się nauczyciela nad **interdyscyplinarnością zajęć**. Zatem, nauczyciel nie poszerza zajęć języka angielskiego o nowe treści, ale **skupia się na tym, aby uczniowie mogli uczyć się holistycznie** : czerpać, powiązywać wiedzę i umiejętności z obowiązkowych w podstawie programowej edukacji, na przykład edukacji matematycznej, plastycznej czy muzycznej. ...

Zapewni to stabilną bazę gwarantującą uczniom dalszy rozwój ich umiejętności i talentów oraz przygotowanie do dorosłego życia”.

**Podstawa
programowa**

```
graph LR; A[Podstawa programowa] --> B[Program nauczania 1]; A --> C[Program nauczania 2];
```

The diagram illustrates a hierarchical or foundational relationship. A central blue box labeled 'Podstawa programowa' (Program Basis) is connected by two blue arrows to two other boxes on the right. The top arrow points to a red box labeled 'Program nauczania 1' (Teaching Program 1), and the bottom arrow points to a green box labeled 'Program nauczania 2' (Teaching Program 2). The green box has a thin vertical blue line on its right side.

Program nauczania 1

Program nauczania 2

Realizacja planu spotkania

1. **Wstęp czyli ...** odpowiedź na pytanie:
Dlaczego właśnie taki temat dyżuru metodycznego?
2. Ogólne wymagania formalne programów nauczania do kształcenia ogólnego.
3. **Kontynuujemy czyli ...** odpowiedź na pytanie: co stanowi o wartości programu nauczania?
4. Szczegółowe elementy programu nauczania.
5. Dobre rady.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wytyczne do tworzenia programów nauczania i scenariuszy zajęć/lekcji

opracowane w ramach projektu pn.:

Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów, niezbędnych do poruszania się na rynku pracy

współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Program nauczania i wychowania przedszkolnego powinien:

1. zawierać propozycje innowacyjnych i/lub nowatorskich rozwiązań dydaktyczno-metodycznych;
2. sprzyjać praktycznemu i/lub eksperymentalnemu wykorzystaniu wiedzy nabytej w przedszkolu i szkole;
3. rozwijać kompetencje kluczowe uczniów;
4. uwzględniać specjalne potrzeby edukacyjne uczniów;
5. być zindywidualizowany pod względem metodyki pracy z uczniami;
6. posiadać charakter interdyscyplinarny;
7. respektować elementy preorientacji zawodowej;
8. wykorzystywać narzędzia ICT;
9. zawierać sposoby ewaluacji programu.

Program nauczania i wychowania przedszkolnego powinien:

1. zawierać propozycje innowacyjnych i/lub nowatorskich rozwiązań dydaktyczno-metodycznych;
2. sprzyjać praktycznemu i/lub eksperymentalnemu wykorzystaniu wiedzy nabytej w przedszkolu i szkole;
3. rozwijać kompetencje kluczowe uczniów;
4. uwzględniać specjalne potrzeby edukacyjne uczniów;
5. być zindywidualizowany pod względem metodyki pracy z uczniami;
6. posiadać charakter interdyscyplinarny;
7. respektować elementy preorientacji zawodowej;
8. wykorzystywać narzędzia ICT;
9. zawierać sposoby ewaluacji programu.

1. Innowacyjność i nowatorstwo

Innowacyjny charakter programu nauczania, adekwatnie do specyfiki danego przedmiotu, powinien **zachęcać do czerpania inspiracji** z rodzimej tradycji i kreatywnego spędzania czasu w szkole.

Nowatorskie rozwiązania zaproponowane w programach nauczania zachęcić powinny uczniów do działań poza klasopracownią – co wpłynie tym samym na proces uczenia się.

Program nauczania i wychowania przedszkolnego powinien:

1. zawierać propozycje innowacyjnych i/lub nowatorskich rozwiązań dydaktyczno-metodycznych;
2. sprzyjać praktycznemu i/lub eksperymentalnemu wykorzystaniu wiedzy nabytej w przedszkolu i szkole;
3. rozwijać kompetencje kluczowe uczniów;
4. uwzględniać specjalne potrzeby edukacyjne uczniów;
5. być zindywidualizowany pod względem metodyki pracy z uczniami;
6. posiadać charakter interdyscyplinarny;
7. respektować elementy preorientacji zawodowej;
8. wykorzystywać narzędzia ICT;
9. zawierać sposoby ewaluacji programu.

2. Praktyczne wykorzystywanie wiedzy

Wykorzystywanie źródeł innych niż podręczniki do pracy nad językiem (np.. filmy, podcasty, audiobooki) oraz sprawna komunikacja w języku obcym (np. podczas realizacji projektów) staje się motywatorem młodych ludzi do dalszego rozwoju.

Program nauczania i wychowania przedszkolnego powinien:

1. zawierać propozycje innowacyjnych i/lub nowatorskich rozwiązań dydaktyczno-metodycznych;
2. sprzyjać praktycznemu i/lub eksperymentalnemu wykorzystaniu wiedzy nabytej w przedszkolu i szkole;
3. rozwijać kompetencje kluczowe uczniów;
4. uwzględniać specjalne potrzeby edukacyjne uczniów;
5. być zindywidualizowany pod względem metodyki pracy z uczniami;
6. posiadać charakter interdyscyplinarny;
7. respektować elementy preorientacji zawodowej;
8. wykorzystywać narzędzia ICT;
9. zawierać sposoby ewaluacji programu.

Kompetencje kluczowe

Uczymy dla życia!

Uczniowie muszą mieć możliwość rozwijania kompetencji kluczowych podczas każdej lekcji.

Zapis ten jest umocowany prawnie w preambule podstawy programowej kształcenia ogólnego.

Cele szczegółowe dotyczące kompetencji kluczowych

- w zakresie kompetencji rozumienia i tworzenia informacji
- w zakresie wielojęzyczności.
- w zakresie kompetencji matematycznych
- w zakresie umiejętności cyfrowych
- w zakresie kompetencji osobistych, społecznych i w zakresie uczenia się
- w zakresie kompetencji obywatelskich
- w zakresie kompetencji przedsiębiorczości
- w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Zastanówmy się...?

Elementy dramy

Czytanie sztuki teatralnej

Praca w grupie

Szacunek do innych

Korzystanie z diagramów

Tworzenie prezentacji Prezi

Prawa obywatelskie

Zapytanie o drogę w języku angielskim

Liczenie zysków i strat

Program nauczania i wychowania przedszkolnego powinien:

1. zawierać propozycje innowacyjnych i/lub nowatorskich rozwiązań dydaktyczno-metodycznych;
2. sprzyjać praktycznemu i/lub eksperymentalnemu wykorzystaniu wiedzy nabytej w przedszkolu i szkole;
3. rozwijać kompetencje kluczowe uczniów;
4. uwzględniać specjalne potrzeby edukacyjne uczniów;
5. być zindywidualizowany pod względem metodyki pracy z uczniami;
6. posiadać charakter interdyscyplinarny;
7. respektować elementy preorientacji zawodowej;
8. wykorzystywać narzędzia ICT;
9. zawierać sposoby ewaluacji programu.

8.5 Techniki związane z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi oraz edukacyjnymi uczniów	32
8.5.1 Techniki wspierające uczniów z wadą słuchu	33
8.5.1.1. Techniki pracy rozwijające sprawności językowe i komunikacyjne	33
8.5.1.2. Techniki pracy rozwijające sprawności rozumienia i mówienia	34
8.5.1.3. Techniki pracy rozwijające sprawności czytania i pisania	34
8.5.2. Techniki wspierające uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanych społecznie	35
8.5.2.1. Techniki i strategie działań w pracy z uczniami o stylu lękowo-ambiwalentnym	36
8.5.2.2. Techniki i strategie działań w pracy z uczniami o stylu lękowo-unikającym	36
8.5.2.3. Techniki i strategie działań w pracy z uczniami o stylu zdeorganizowanym	37
8.5.3. Techniki wspierające uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi- dysleksja	37
8.5.3.1. Techniki nauczania słownictwa	38
8.5.3.2. Techniki rozwijające stosowanie struktur gramatycznych	38
8.5.3.3. Techniki rozwijające i usprawniające sprawność pisania	38
8.5.3.4. Techniki usprawniania zapisywania i odczytywania wyrazów	39
8.5.3.5. Techniki rozwijające i usprawniające sprawność czytania ze zrozumieniem	39
8.5.3.6. Techniki rozwijające sprawność rozumienia tekstu ze słuchu	40
8.5.4. Techniki pracy z uczniami z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi	41
8.5.4.1. Techniki i strategie dotyczące struktury lekcji	41
8.5.4.2. Techniki dotyczące radzenia sobie z zachowaniem ucznia	41
8.5.5. Techniki i strategie pracy z uczniami przewlekłe chorymi	42
8.5.6. Techniki i strategie pracy wspierające uczniów zdolnych	42

Program nauczania i wychowania przedszkolnego powinien:

1. zawierać propozycje innowacyjnych i/lub nowatorskich rozwiązań dydaktyczno-metodycznych;
2. sprzyjać praktycznemu i/lub eksperymentalnemu wykorzystaniu wiedzy nabytej w przedszkolu i szkole;
3. rozwijać kompetencje kluczowe uczniów;
4. uwzględniać specjalne potrzeby edukacyjne uczniów;
5. być zindywidualizowany pod względem metodyki pracy z uczniami;
6. posiadać charakter interdyscyplinarny;
7. respektować elementy preorientacji zawodowej;
8. wykorzystywać narzędzia ICT;
9. zawierać sposoby ewaluacji programu.

Interdyscyplinarność

Interdyscyplinarne programy nauczania mogą pomóc młodym ludziom wyrażać siebie na przykład poprzez **poezję, taniec, teatr** itd.

Łączenie różnych obszarów edukacji pozwoli na realizację projektów edukacyjnych, w trakcie których uczniowie **będą łączyć wiedzę i umiejętności z różnych dziedzin** np. mogą, poznawać środowisko poprzez bezpośredni kontakt z przyrodą, tworzyć makiety pojazdów, itp.

Program nauczania i wychowania przedszkolnego powinien:

1. zawierać propozycje innowacyjnych i/lub nowatorskich rozwiązań dydaktyczno-metodycznych;
2. sprzyjać praktycznemu i/lub eksperymentalnemu wykorzystaniu wiedzy nabytej w przedszkolu i szkole;
3. rozwijać kompetencje kluczowe uczniów;
4. uwzględniać specjalne potrzeby edukacyjne uczniów;
5. być zindywidualizowany pod względem metodyki pracy z uczniami;
6. posiadać charakter interdyscyplinarny;
7. **respektować elementy preorientacji zawodowej;**
8. wykorzystywać narzędzia ICT;
9. zawierać sposoby ewaluacji programu.

Uczymy dla życia!

Naszym celem jest przygotowanie młodego pokolenia
do efektywnego uczestnictwa w dorosłym życiu.

Element ten to także realizacja kompetencji kluczowych
w zakresie przedsiębiorczości,
w zakresie kompetencji osobistych, społecznych
i w zakresie uczenia się.

Program nauczania i wychowania przedszkolnego powinien:

1. zawierać propozycje innowacyjnych i/lub nowatorskich rozwiązań dydaktyczno-metodycznych;
2. sprzyjać praktycznemu i/lub eksperymentalnemu wykorzystaniu wiedzy nabytej w przedszkolu i szkole;
3. rozwijać kompetencje kluczowe uczniów;
4. uwzględniać specjalne potrzeby edukacyjne uczniów;
5. być zindywidualizowany pod względem metodyki pracy z uczniami;
6. posiadać charakter interdyscyplinarny;
7. respektować elementy preorientacji zawodowej;
8. wykorzystywać narzędzia ICT;
9. zawierać sposoby ewaluacji programu.

Organizując proces uczenia się i nauczania nauczyciel powinien dać uczniom szansę na korzystanie ze zdobytych technologii.

Realizacja zadań przy pomocy aplikacji i programów informatycznych powinna stawać się faktem.

Quizlet

LearningApps.org

WHAT TO DO UNDER QUARANTINE?

Temat lekcji : Jedźmy na winobranie do Francji - 1 etap przygotowań.

Cele ucznia:

- wyszukuje informacje na temat terenów z winnicami
- wyszukuje informacje na temat francuskich biur pośrednictwa pracy i/lub właścicieli winnic
- rozwija umiejętności analizy problemowej pracy w grupie.

Metody/Techniki: projekt, przygotowanie do odwróconej lekcji

Formy pracy: praca indywidualna, praca w grupach, praca zespołowa

Środki dydaktyczne : kserokopie mapy Francji, telefony komórkowe z dostępem do Internetu, komputer nauczyciela, aplikacja wordwall, wheeldecide, karta pracy dla grup - zadania do wykonania w formie zdalnej

Temat lekcji : Ja Wam jeszcze pokażę!

Klasa: II lub III LO oraz III lub IV Technikum

Czas trwania : 1 godzina lekcyjna

Cele ucznia:

- zna słownictwo z dziedzin swoich zainteresowań
- zna słownictwo z dziedzin związanych z jego przyszłym zawodem
- poprawnie, na miarę swoich możliwości, wymawia wyżej wymienione słowa
- udziela krótkich wypowiedzi na temat swoich zainteresowań oraz przyszłej pracy

Metody/Techniki : elementy odwróconej lekcji, strategia samodzielnego zbierania słów, imitacja, pytania i odpowiedzi

Formy pracy: praca samodzielna, praca w parach

Środki dydaktyczne: opracowana przez ucznia prezentacja Power Point, komputer, opcjonalnie rzutnik multimedialny

Powyższe przykłady znajdziecie Państwo w...

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA WRAZ ZE SCENARIUSZAMI LEKCJI

do

języka francuskiego jako drugiego rozpoczynającego się
w liceum ogólnokształcącym lub technikum

dla

III etapu edukacyjnego

Nauczyciel bliżej każdego ucznia.

Uczeń bliżej świata.

autor Katarzyna Sobańska

Program nauczania i wychowania przedszkolnego powinien:

1. zawierać propozycje innowacyjnych i/lub nowatorskich rozwiązań dydaktyczno-metodycznych;
2. sprzyjać praktycznemu i/lub eksperymentalnemu wykorzystaniu wiedzy nabytej w przedszkolu i szkole;
3. rozwijać kompetencje kluczowe uczniów;
4. uwzględniać specjalne potrzeby edukacyjne uczniów;
5. być zindywidualizowany pod względem metodyki pracy z uczniami;
6. posiadać charakter interdyscyplinarny;
7. respektować elementy preorientacji zawodowej;
8. wykorzystywać narzędzia ICT;
9. zawierać sposoby ewaluacji programu.

Zagadnienia podlegające badaniu efektywności programu

Proces ewaluacji jest niełatwym działaniem, a nauczyciel chcąc mieć wieloaspektowy obraz realizacji programu powinien wziąć pod uwagę następujące zagadnienia:

- 1) stopień realizacji celów ogólnych oraz szczegółowych (w tym treści odpowiedniej wersji podstawy programowej oraz treści wykraczające poza ten dokument),
- 2) skuteczność nabywania i rozwijania umiejętności kluczowych na lekcjach języka obcego,
- 3) skuteczność zastosowanych metod i technik pracy z uczniami, w tym z uczniami ze specjalnymi i specyficznymi problemami edukacyjnymi,
- 4) efektywność funkcjonowania procesu indywidualizacji pracy z uczniem.

Narzędzia do badania efektywności programu

Klasyczny model ewaluacyjny jest w tym programie narzędziem stosowanym w celu zbadania osiągnięć uczniów w stosunku do zamierzonych i opisanych w programie językowych celów nauczania (Szczepańska, 2001: 168). Jak wielu badaczy podkreśla zaletą tej metody ewaluacji jest praktyczny pomiar poziomu umiejętności uczniów (Galant, 2012 : 89). Zatem nauczyciel realizujący program weźmie pod uwagę oceny szkolne jakie uczniowie zdobyli oraz wyniki standardowego testu poziomu kompetencji językowych na poziomie A2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, który przeprowadzi na koniec edukacji uczniów w szkole ponadpodstawowej.

Narzędzia do badania efektywności programu

Model triangulacyjny to narzędzie mające na celu zbadać przyrost umiejętności kluczowych uczniów dzięki realizacji tego programu (Komorowska, 1999: 101). Jego ogromną zaletą jest fakt, iż bada on program z punktu widzenia różnych użytkowników, to jest samych uczniów, rodziców, nauczyciela realizującego program lub też dyrektora placówki oświatowej.. Główne działania ewaluatora to gromadzenie danych za pomocą kwestionariuszy i ankiet, swobodnych wywiadów oraz obserwacji (tamże). Ogromną wartością tego narzędzia jest możliwość ujawnienia różnicy odczuć i ocen związanych z pokładanymi oczekiwaniami w stosunku do realizacji celów programu. Jak dodaje autor (Galant, 2012 : 90) narzędzie to pomaga w uzyskaniu wielowymiarowego oraz obiektywnego opisu zjawiska, w tym przypadku przyrostu umiejętności kluczowych.

Narzędzia do badania efektywności programu

Model SWOT jest narzędziem ewaluacji badającym zastosowanie metod i technik do pracy z uczniami, w tym również z uczniami ze specjalnymi i specyficznymi problemami edukacyjnymi. Ta technika analityczna polegająca na podziale zebranych danych na cztery grupy będzie stanowiła opis i ocenę zjawisk jakie mają miejsce podczas pracy nauczyciela opisanymi w programie metodami i technikami (Komorowska, 1999 : 96). Zatem analiza zostanie poprowadzona według następujących działów: **mocne punkty** metod i technik, ich **słabe punkty**, **szanse** jakie daje uczniom realizacja programu tymi właśnie technikami oraz opis **zagrożeń**, jakie pojawiają się podczas używania właśnie tych narzędzi nauczania i uczenia się (tamże 97).

Realizacja planu spotkania

1. **Wstęp czyli ...** odpowiedź na pytanie:
Dlaczego właśnie taki temat dyżuru metodycznego?
2. Ogólne wymagania formalne programów nauczania do kształcenia ogólnego.
3. **Kontynuujemy czyli ...** odpowiedź na pytanie: co stanowi o wartości programu nauczania?
4. **Szczegółowe elementy programu nauczania.**
5. Dobre rady.

1. Program nauczania ogólnego obejmuje co najmniej jeden etap edukacyjny i dotyczy edukacji wczesnoszkolnej (kształcenia zintegrowanego), przedmiotu, ścieżki edukacyjnej, bloku przedmiotowego lub ich części i może być dopuszczony do użytku w danej szkole, jeżeli:

1) stanowi opis sposobu realizacji celów kształcenia i zadań edukacyjnych ustalonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego

2) zawiera:

a) szczegółowe cele kształcenia i wychowania,

b) treści zgodne z treściami nauczania zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego,

- 2) zawiera:
- a) szczegółowe **cele kształcenia i wychowania,**
 - b) **treści** zgodne z treściami nauczania zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego
 - c) **sposoby osiągania celów** kształcenia i wychowania, z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy w zależności od potrzeb i możliwości uczniów oraz warunków, w jakich program będzie realizowany
 - d) **opis założonych osiągnięć ucznia, (...)**
 - e) propozycje **kryteriów oceny i metod sprawdzania osiągnięć ucznia;**
- 3) jest poprawny pod względem merytorycznym i dydaktycznym.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	
2. Założenie teoretyczno-naukowe	
3. Cele kształcenia ogólnego.....	
4. Cele ogólne programu.....	
5. Cele szczegółowe programu.....	
5.1. Cele językowe.....	
5.2. Cele szczegółowe w zakresie postaw i umiejętności.....	
6. Treści programu	
6.1. Treści spójne z podstawą programową	
6.2. Treści wykraczające poza podstawę programową	
7. Organizacja warunków i sposób realizacji kształcenia	
8. Metody i techniki pracy.....	

8.6 Formy pracy	
9 Ocenianie osiągnięć ucznia	
9.1 Ocenianie kształtujące	
9.2 Ocenianie umiejętności językowych	
9.3 Ocenianie bez użycia testów	
9.4 Zasady oceniania	
10. Ewaluacja programu	
Bibliografia	

Warto pamiętać o metryczce programu

W tym miejscu program powinien informować:

- **do jakiego przedmiotu** lub bloku dotyczy,
- **dla jakiego etapu** nauczania i dla jakiej liczby godzin na tym etapie został przygotowany,

1. WSTĘP

Przedstawiony poniżej program nauczania języka francuskiego jako języka drugiego jest dedykowany do pracy na trzecim etapie edukacyjnym w czteroletnim liceum oraz w pięcioletnim technikum w klasach, w których język ten jest nauczany od poziomu początkowego. Program opracowano w oparciu o wariant podstawy programowej III.2.0. Po ukończeniu szkoły ponadpodstawowej uczniowie zatem będą posiadali umiejętności posługiwania się tym językiem na poziomie A2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Warto pamiętać o metryczce programu

W tym miejscu program powinien:
- wyraźnie **charakteryzować uczniów**, określając dla jakiego rodzaju użytkowników, o jakich cechach, możliwościach umysłowych i możliwościach „technicznych” jest przeznaczony

7. ORGANIZACJA WARUNKÓW I SPOSÓB REALIZACJI KSZTAŁCENIA

Nauczyciel realizujący ten program powinien zdawać sobie sprawę z uczniami o jakich potrzebach pracuje. Zgodnie z *Prawem Oświatowym* (Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r, Art 1. pkt 5-6) wszyscy uczniowie, w tym niepełnosprawni, niedostosowani społecznie oraz zagrożeni niedostosowaniem społecznym mają możliwość uczęszczania do wszystkich typów szkół. Oznacza to, że te instytucje są zobligowane do dostosowania treści, metod

przez uczniów zdolnych. W przeciętnej klasie licealnej może więc uczyć się młodzież o bardzo różnych potrzebach edukacyjnych. Wspólnie zdobywając wiedzę w klasach ogólnodostępnych, rozwijają różne umiejętności oraz kompetencje kluczowe niezbędne do funkcjonowania w dorosłym życiu. Opisana powyżej sytuacja to przykład **edukacji włączającej** nazywanej także edukacją inkluzyjną (Al-Khamisy 2013:41). Realizując

Warunki oraz sposób realizacji kształcenia języka obcego przy zastosowaniu tego programu są kompatybilne z tymi opisanymi w podstawie programowej dla czteroletniego liceum i pięcioletniego technikum. Pomimo, iż nauka języka francuskiego odbywa się od poziomu początkowego ważne jest, aby nauczyciel od klasy pierwszej przyzwyczajał uczniów do tego, iż język francuski może być podczas zajęć językiem komunikacji. Można tego dokonać na przykład poprzez naprzemienne stosowanie na początku nauki instrukcji w języku francuskim oraz polskim (tak zwana kanapka językowa). Taka technika pozwoli w pewnym momencie na rezygnację z języka ojczystego podczas zajęć lub minimalizację jego użycia.

Warto pamiętać o metryczce programu

W tym miejscu program powinien informować:

- jasno **wskazywać**, jakie jest niezbędne w jego realizacji przygotowanie kadry nauczycielskiej oraz **wyposażenie szkoły**,

Należy jednakże być świadomym, iż nie zawsze nauczyciel języka francuskiego, który jest dobrze wyposażony w ciekawe pomoce dydaktyczne ma dostęp do swojej sali lekcyjnej. W takiej sytuacji powinien on posiadać dostęp do komputera w innej sali oraz mieć miejsce, na przykład w pokoju nauczycielskim gdzie mógłby już przed zajęciami złożyć potrzebne mu materiały. Idealem jest posiadanie lekkiego pudła lub nawet małego wózka na kółkach, które ułatwiłyby mu przemieszczanie dużych materiałów dydaktycznych.

Nauczyciel- realizator tego programu powinien także uwzględnić w jakim typie szkoły pracuje. Trochę inaczej bowiem będzie pracował z tym programem nauczyciel liceum ogólnokształcącego, a inaczej technikum. Podstawa programowa w zakresie treści daje pewną dowolność uwzględniania dodatkowych treści z zakresu leksykalnego. W związku z tym należy pamiętać, iż pracując w technikum warto w planie pracy uwzględniać treści, których realizacja może mieć dla absolwentów tego typu szkoły szczególne znaczenie w odnalezieniu się w przyszłości na rynku pracy. Nauczyciel może bowiem pomóc uczniom

Warto pamiętać o metryczce programu

W tym miejscu program
powinien informować,
kto go przygotował,
jakie jest doświadczenie
zawodowe
autora/autorów.

Warto zatem napisać
kilka słów o swoim
zawodowym
doświadczeniu.

Podstawa prawna

- **Zasady dotyczące przedstawienia przez nauczycieli i dopuszczania programów nauczania są uregulowane w art. 22a ustawy o systemie oświaty.** Programy dopuszcza się do użytku po zasięgnięciu opinii **rady pedagogicznej** i stanowią one szkolny zestaw programów (art.22a ust. 6 i 7).
- Natomiast art. 22aa i art. 22ab ustawy o systemie oświaty reguluje zasady ustalania szkolnego zestawu podręczników lub materiałów edukacyjnych. Ustalany on jest po zasięgnięciu opinii **rady pedagogicznej i rady rodziców** (art. 22ab ust.4).

Warto wiedzieć

- Konieczność składania przez nauczycieli wniosku o dopuszczenie programu nauczania była określona w nieobowiązującym już rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz. U., poz. 752). **Rozporządzenie zostało uchylone 8.07.2014 r.**
- Obecnie nie ma już formalnego obowiązku składania wniosku o dopuszczenie w danym przedszkolu lub danej szkole programu nauczania. Zasady (procedura) dotyczące przedstawienia przez nauczyciela i dopuszczania programu nauczania są uregulowane w art. 22a ustawy o systemie oświaty. Należy jednak pamiętać, że ustawa Przepisy Wprowadzające - Prawo Oświatowe nadała w art. 22a ust. 6–8 nowe brzmienie:
- „6. Dyrektor przedszkola lub szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, dopuszcza do użytku w danym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, danej innej formie wychowania przedszkolnego lub szkole przedstawiony przez nauczyciela lub zespół nauczycieli odpowiednio program wychowania przedszkolnego lub programy nauczania, o których mowa w ust. 1 i 3.
- 7. Dopuszczone do użytku w danym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, danej innej formie wychowania przedszkolnego lub szkole programy wychowania przedszkolnego lub programy nauczania, o których mowa w ust. 1 i 3, stanowią odpowiednio zestaw programów wychowania przedszkolnego lub szkolny zestaw programów nauczania. Dyrektor przedszkola lub szkoły jest odpowiedzialny za uwzględnienie w zestawie programów wychowania przedszkolnego i szkolnym zestawie programów nauczania całości odpowiednio podstawy programowej wychowania przedszkolnego lub podstawy programowej kształcenia ogólnego ustalonej dla danego etapu edukacyjnego, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – także całości podstawy programowej kształcenia w zawodach, w których kształci szkoła.
- 8. Przepisów ust. 1–7 nie stosuje się do indywidualnych programów opracowywanych dla uczniów, o których mowa w art. 1 pkt 6 ustawy – Prawo oświatowe, oraz do indywidualnych programów nauki opracowywanych dla uczniów, o których mowa w art. 115 ustawy – Prawo oświatowe.”

Realizacja planu spotkania

1. **Wstęp czyli ...** odpowiedź na pytanie:
Dlaczego właśnie taki temat dyżuru metodycznego?
2. Ogólne wymagania formalne programów nauczania do kształcenia ogólnego.
3. **Kontynuujemy czyli ...** odpowiedź na pytanie: co stanowi o wartości programu nauczania?
4. Szczegółowe elementy programu nauczania.
5. **Dobre rady.**

Dobre rady

1. Aby być wiarygodnym istotnym jest oprzeć się o **literaturę metodyczną**.
2. Warto przejrzeć zasoby bibliotek, np. biblioteki pedagogicznej CEN, PWSZ w Koszalinie lub innych placówek.
3. Wskazane jest stworzenie zespołu doradczego – koleżanek i kolegów, którym możecie Państwo przedstawić swoje pomysły.
4. Kontaktować się z doradcą metodycznym, osobą która miała już podobne doświadczenia zawodowe.

Dziękuję za udział w spotkaniu!

Zapraszam do współpracy!

katarzyna.sobanska@cen.edu.pl

Netografia

- <https://www.arslege.pl/prawo-do-nauki/k15/a5301/>
- <https://www.gov.pl/web/edukacja/podstawa-programowa6>
- <https://www.ore.edu.pl/wp-content/uploads/2018/03/wytyczne-do-tworzenia-programow-nauczania.pdf>
- <https://www.edurada.pl/artykuly/jak-skonstruowac-program-nauczania-krotki-poradnik/>
- <https://www.nadzor-pedagogiczny.pl/porada/jaka-jest-podstawa-prawna-do-zatwierdzenia-program/7900>
- <http://www.iwspo.pl/porady-prawne/prawo-oswiatowe/1727>